

Asia: VN/20726/2023

Lausuntopyyntö; Arviomuistio väylämaksun pysyvistä puolittamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Merimies-Unioni SMU ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Merimies-Unioni kannattaa pääosin esitystä, mutta haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Väylämaksujen tason tulee myös tulevaisuudessa olla sillä tasolla, että maksuilla katetaan valtiolle Suomen väylähoidosta, jäänmurrosta yms. aiheutuneet kulut. Tason jääminen esityksestä ilmenevän vuoden tasolle ei saa johtaa siihen, että perusinfran tehtävät jäisivät siten hoitamatta tai palvelutaso heikentyisi nykyisestään. Edellä kirjatus olevan huolen osalta, valtion on jatkossa varmistettava riittävän tasoinen rahoitus palveluiden tuottamiselle, jolla väylämaksuista kerätyn rahoituksen puuttuva osuus turvataan.

- Tulisiko väylämaksun tasosta säättäminen kytkeä jatkossakin laskennallisesti kauppamerenkululle tarjotuista palveluista aiheutuvien valtion menojen kattamiseen?

Merimies-Unioni katsoo, että väylämaksut tulee ainakin osin kytkeä kauppamerenkululle tarjottuihin palveluihin menojen kattamiseksi. Alukset mm. käyttävät meriväyliä ja talvella murtajien avustuksia, näiden ylläpitämisestä, huoltamisesta ja palveluiden käyttämisestä koituu kustannuksia, jotka tulisi täyttää väylämaksuista ainakin osin. Valtion tulee huolehtia jatkossakin, että riittävä rahoitus järjestetään, jolla katetaan loput palveluiden kustannuksista.

- Tulisiko väylämaksu kytkeä säännöllisen talviliikennekelpoisen alusliikenteen ohjaamisen ohella muihin yhteiskuntapoliittisiin näkökulmiin?

Merimies-Unioni katsoo, että merenkulun päästökauppa osaltaan vaikuttaa, että uudet alukset ovat ympäristöystävällisempiä ja aluksien jäissä kulku ominaisuudet eivät ole kärkipäässä alushankinnassa. Jäänmurtaajien avustusmäärät tulevaisuudessa tulevat lisääntymään näiden aluksien osalta. Nähtävissä on myös, että ulkomaisien lippujen alla kulkevien aluksien määrä Suomeen on kasvanut ja kasvaa, ko. aluksien jääluokitus ei ole jäissäkulkukyvyn kannalta parasta.

Näin ollen avustusta tarvitsevien aluksien tulisi kattaa avustuksista koituvien kulujen osalta suurempi määrä kuin aluksien, jotka ovat jäävahvisteisia ja omin kyvyin jäissä kulkevia.

- Tulisiko väylämaksulain soveltamisalaan, maksuhinnastoon tai väylämaksun toimittamiseen liittyviä yksityiskohtia muuttaa jollain tapaa ja millä perusteella?

Ei kommenttia.

Lopuksi, pelkkä elinkeinoelämän kustannuskilpailukyky ei saa olla liian määräävä tekijä, kun tarkastellaan väylämaksujen alentamista pysyvästi. Väylämaksut ovat tärkeä osa Suomen meriväylien, jäänmurtaajien ja muiden palveluiden tuottamisen ja ylläpito- ja sekä huoltamisen rahoittamista. Turvalliset ja kunnossapidetyt meriväylät sekä riittävä jäänmurtaajakalusto ovat huoltovarmuuden näkökulmasta tärkeä osa Suomen huoltovarmuutta, joka korostuu epävarmoina aikoina.

Alatalo Joachim
Suomen Merimies-Unioni SMU ry